

Upplevelser av biverkningar av hormonell behandling hos kvinnor med bröstcancer

Anna-Carin Uttermalm Leg. Fysioterapeut, Hela Kroppen Sjukgymnastik AB, Stockholm

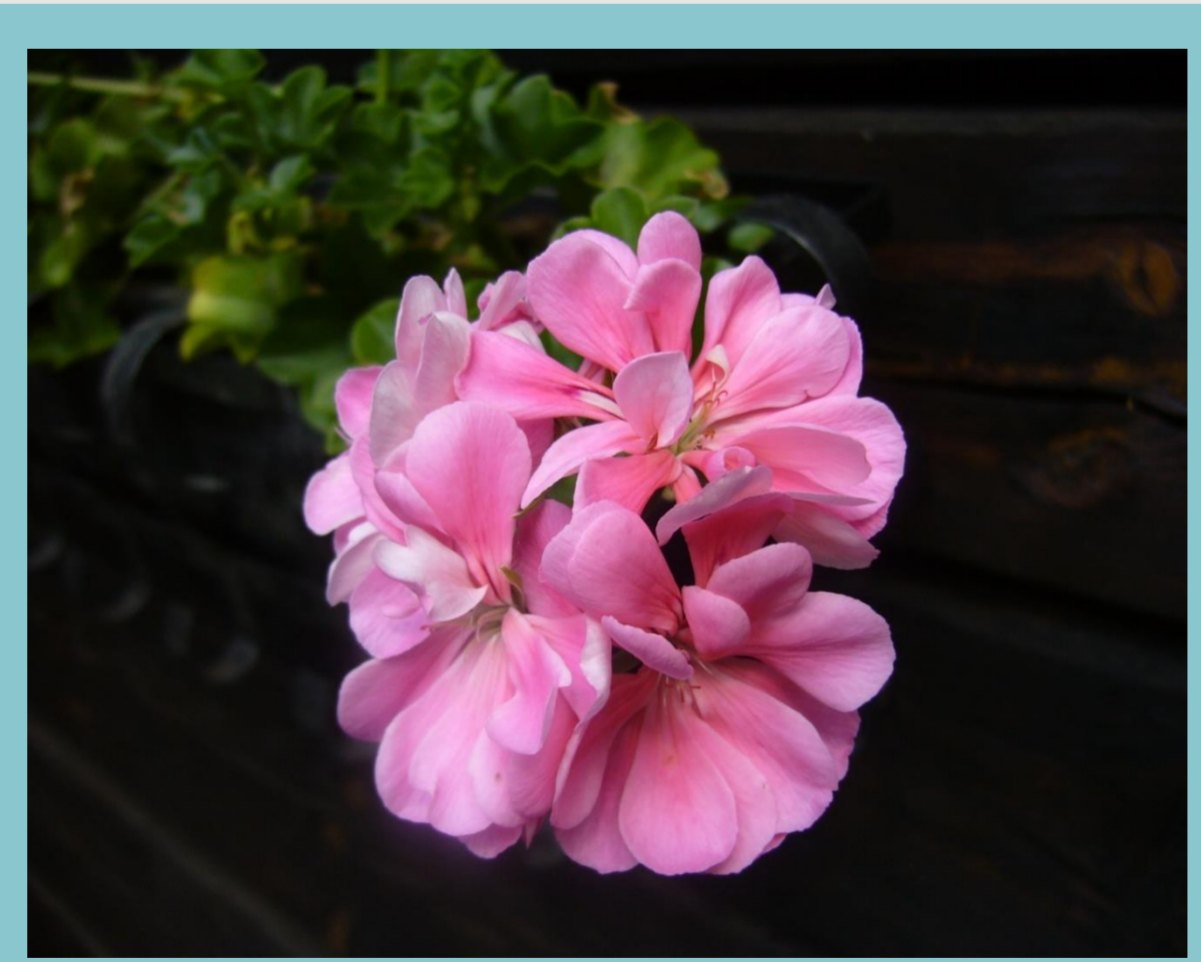
Slutsats: Studien visade att bröstcancerdrabbade kvinnor, som får hormonell behandling, upplever en mängd fysiska och psykiska besvär. Eftersom den hormonella behandlingen pågår under fem år, innebar detta en stor omställning i kvinnornas liv. Kvinnorna upplevde att de hade fått för lite information om rehabilitering efter bröstcancer, om den hormonella behandlingen och dess biverkningar och för lite hjälp med att lindra besvären.

Resultatet kan ge vårdgivaren en djupare förståelse för bröstcancerdrabbade kvinnors upplevelse av biverkningar av hormonell behandling och därmed förbättra förutsättningarna att bemöta denna patientgrupp. Detta kan förhoppningsvis bidra till att kvinnorna klarar av att slutföra den hormonella behandlingen och därmed bidra till en förlängning av den recidivfria tiden och en förbättrad canceröverlevnad.

Bakgrund: Bröstcancer är den vanligaste cancerformen bland kvinnor i Sverige. Majoriteten av brösttumörerna är hormonreceptorpositiva och kvinnan ordinerar då hormonell behandling i fem år. Många kvinnor söker sjukgymnastisk hjälp för sina biverkningar av den hormonella behandlingen. Besvären kan vara så svåra att kvinnan väljer att avsluta behandlingen i förtid. Vården saknar entydiga riktlinjer gällande medicinsk behandling och rehabiliteringsåtgärder vid denna typ av biverkningar.

Syfte: Att öka förståelsen för upplevelser av biverkningar av hormonell behandling vid bröstcancer.

Metod: Kvalitativ metod användes. Tolv bröstcancerdrabbade kvinnor, i två fokusgrupper, intervjuades om sina upplevelser av biverkningar av hormonell behandling. Intervjuerna analyserades genom kvalitativ innehållsanalys med induktiv ansats.

Resultat: Resultatet visade att kvinnorna upplevde flera olika fysiska och psykiska besvär. Kvinnorna saknade både stöd att klara av behandlingen och information från vården om dess biverkningar.

Temor som framkom och citat från intervjuerna:

Den förändrade kroppen

"Dè è som man kämpar mot krafter som è större än en själv."

Psykisk påverkan

"Jag har jättemycket planer... så känner jag att jag inte fixar det å , jag kan bara börja gråta över allting"

Trötthet

"Förut var jag mycket mer aktiv med olika saker...men se ´n cytostatikan...strålningen, å se ´n den här eländiga medicinen, jag har liksom inte kommit igång, ja, jag har tappat orken helt enkelt"

Strategier

"Motion är A och O och då menar jag på alla plan"

Stöd av vården

"Jag gick på kom igång - träning, det var bara att komma direkt eller ringa innan. Alla var bröstcancerdrabbade, det var jätteskönt. Man gick runt i cirkelträning och fick ta det i egen takt."

Rehabiliteringens betydelse

"Jag tyckte att jag klarade av det ganska bra. Avstamp för att komma igång"

Studien är en delstudie i ett pågående projekt om följsamhet till hormonella bröstcancerbehandlingar med ekonomiskt stöd från Bröstcancerfonden.

